

Sygn. akt II CSK 327/19

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa K. J.

przeciwko "C." w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 maja 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 21 stycznia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od skarżącej na rzecz powoda 5400 (pięć tysięcy
czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanej „C.” w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 stycznia 2019 r., I ACa (...), Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na podstawie wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob.m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r.,

II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Wskazując na tę przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca powołała się na istnienie w sprawie problemu „dotyczące[go] ewentualnego rozszerzenia reżimu odpowiedzialności na zasadzie ryzyka także w stosunku do kierowcy pojazdu”, podnosząc dodatkowo występowanie na tym tle rozbieżnych stanowisk orzecznictwa. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest jednak w tym zakresie bardzo lakoniczne i poza ogólnie sformułowanymi stwierdzeniami nie wskazuje dalszych przyczyn uzasadniających spełnienie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżąca nie wskazała zwłaszcza jakichkolwiek bardziej konkretnych wątpliwości co do wykładni przepisów o odpowiedzialności na zasadzie ryzyka - co więcej, nie określiła także samych przepisów prawa, które miałyby stanowić źródło istotnego zagadnienia prawnego. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wskazano także żadnych wypowiedzi orzecznictwa, które świadczyłyby o istnieniu rozbieżności w judykaturze, na które powołała się pozwana. W dalszej części skargi kasacyjnej przywołano wyłącznie jedno orzeczenie Sądu Najwyższego, którego znaczenie dla sprawy było już jednak przedmiotem osobnych uwag Sądu Apelacyjnego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Pozwana nie wskazała przy tym żadnych dalszych orzeczeń, które świadczyłyby o istnieniu zasadniczych wątpliwości co do rozumienia omawianej kwestii.

Podobne uwagi dotyczą powoływania się na potrzebę wykładni art. 436 § 1 i 2 k.c. Uzasadnienie wniosku ogranicza się do stwierdzenia, że przepis ten stwarza wątpliwości odnośnie do tego, czy obostrzona odpowiedzialność posiadacza pojazdu mechanicznego na zasadzie ryzyka dotyczy też kierowcy tego pojazdu. Przytoczenie własnych wątpliwości nie jest wystarczające do uznania istnienia potrzeby wykładni. Należy zwrócić uwagę, że wykładnia tego przepisu była przedmiotem licznych orzeczeń Sądu Najwyższego i wypowiedzi doktryny, a uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie dostarcza podstaw wystarczających do angażowania Sądu Najwyższego po raz kolejny.

Na tym tle należy przypomnieć, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2015 r., IV CSK 613/14, nie publ.). Rolą Sądu Najwyższego nie jest domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08 i z dnia 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04, oba nie publ.). Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie z perspektywy przesłanek zwartych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach art. 398⁹ § 1 k.p.c. bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2014 r., I UK 65/14, nie publ., zob. także m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 maja 2015 r., III PK 6/15, nie publ., z dnia 13 lutego 2014 r., I PK 262/13, nie publ., z dnia 27 maja 2010 r., II UK 274/09, nie publ., z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 207/07, nie publ., z dnia 12 lipca 2007 r., sygn. akt III CSK 160/07, nie publ.).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.